

Näytteenotto-ohje VVOC- ja VOC-yhdisteet (haihtuvat orgaaniset yhdisteet)

Kenttänolla-putki on laboratorion omaan laadunvalvontaan. Kenttänolla-putkea ei poisteta foliosta, sen suojatulppia ei avata, eikä putkeen oteta näytettä.

Avonaiset näytteenottoputket keräävät liuotinhöyryjä hyvin tehokkaasti, joten näytteenoton aikana tai sitä ennen ei tule käsitellä liottimia tai alkoholeja, esimerkiksi huopakyniä. Näytteenottoputkiin tai messinkisiin suojatulppiin ei saa tehdä mitään merkintöjä.

VVOC- ja VOC-näyte on otettava ennen mahdollisten muiden näytteiden ottoa. Esimerkiksi Andersen- tai DNA-näytteenottimella tehtävissä mikrobi-itiömittauksissa käytettävä desinfiointiaine näkyy tässä mittauksessa ja voi sekoittaa tuloksia.

Pumpun virtausnopeus on valmiiksi säädetty ja on pumpulle yksilöllinen. VVOC- ja VOC-ilmanäytteen keräysaika on noin 25 minuuttia, jolloin kerätty ilmamäärä on noin 5 litraa. Paras mittauspaiikka on huoneen keskeltä noin 1-1,5 metrin korkeudelta, esimerkiksi pöydän päältä.

Jokaiselle ilmanäytteelle tarvitaan oma näytteenottoputki. Yhteen näytteenottoputkeen kerätään ilmanäytettä vain yhdestä näytteenottopisteestä. Jokaisella näytteenottoputkella on oma yksilöllinen kuusinumeroinen numerokoodinsa (esim. 032714), joka on kirjattava näytteenotto-kaavakkeeseen kunkin näytteen kohdalle.

Näytteenottokaavakkeeseen merkitään näytteenottoaika, putken numero ja pumpun numero.

Näyteputken päihin ei saa koskea suojatulppien irrotuksen jälkeen.

Suojatulppa koostuu kahdesta osasta, joita ei kannata irrottaa toisistaan. Messinkiset suojatulpat poistetaan putken päistä löystyttämällä niitä varovasti. Pidä kiinni tulpan sisemmästä osasta toisella kädellä ja kierrä toisella kädellä tulpan ulompaa osaa vastapäivään, kunnes tunnet suojatulpan liikkuvan putkessa.

Suojatulppia varovasti ulospäin vetämällä voit havaita näytteenottoputken toisessa päässä putken kiertävän urarenkaan. Poista näytteenottoputken urattomasta päästä messinkinen suojatulppa ja kiinnitä putki pumppuun siinä olevan kumiletkun avulla. Vie pumppu ja siihen kiinnitetty näytteenottoputki näytteenottoaikalalle ja poista suojatulppa putken urallisesta päästä. Käynnistä pumppu liikuttamalla etupanelissa olevaa kytkintä esimerkiksi kuulakärkikynällä tai pienellä ruuvimeisselillä.

Ota näytettä noin 25 minuuttia, parin minuutin heitto ajassa ei haittaa. Näytteen oton jälkeen sammuta pumppu etupanelin kytkintä liikauttamalla. Irrota näytteenottoputki pumpusta ja laita messinkiset suojatulpat näytteenottoaikalalle päihin. Kiristä messinkiset suojatulpat sormin vääntämällä, jolloin saadaan sopiva kireys. Älä käytä työkaluja kiristykseen.

Merkitse näytteenottokaavakkeeseen näytteenottoaika pumpun näytöstä. Pumppu ilmoittaa näytteenottoajan minuutteina ja minuuttien sadasosina (ei sekunteina), esim. 25,81min.

Palauta näytteenottoputki ja -välineet mahdollisimman pian Ositum Oy:n laboratorioon analyysia varten. Kuljetuksen aikana putkille kannattaa valita mahdollisimman hajuton säilytyspaikka.